

[Lembourn.]

i teatrets personaleansættelse, og man har ikke lagt skjul på, at man var stærkt kritisk over for teatrets dramatiske linje. Enhver må have sin mening; men at borgmester Thorvald Christensens og teaterudvalgets formands, hr. Pøvelsens, stadigt og offentligt udtalte modvilje har haft en negativ virkning på fru Løwerts lyst til at fortsætte en oplagt kunstnerisk succes, kan ikke bortforklares.

Den 2. oktober 1964 udtalte borgmester Th. Christensen ifølge Information — jeg anmoder om tilladelse til nogle citater — at „det i øvrigt er min opfattelse, at så længe byen og hermed skatteborgerne yder så stort et beløb til teaterdriften, må vi have hånd i hanke med, hvad der sker på teatret.“

At problemet omkring Ålborg Teater er alvorligt, fremgår også af en artikel, som den højtærede kulturministers forgænger, det høje tings formand, skrev i Aktuelt søndag den 8. ds. I den siges det, at

„det er sørgeligt, hvis Ålborg ikke er i stand til at opretholde et teater i et frit kunstnerisk plan.“

Artiklens forfatter giver desuden udtryk for, at affæren har to årsager, den ene, at borgmesteren mener, at den, der bevilger pengene, også må kunne stille krav til repertoire, og den anden, at Ålborg byråd har haft en tendens til at give stillinger i den kulturelle forvaltning til ældre og vel-tjente partifæller.

Affæren omkring Ålborg Teater står ikke alene. I foråret 1963 engagerede formanden for Århus teaterrepræsentantskab en svensk sangerinde, uden at teatrets direktør anede noget som helst om det. Kapelmester Ib Glindemanns strålende indsats for musiklivet i Horsens blev ødelagt af et af byrådet nedsat musikudvalg, hvoraf et medlem udtalte, at „nu ville man have mere musik for pengene“. Der er andre tilfælde af denne art.

Man må regne med, at statens og kommunernes mæcenvirksomhed i fremtiden vil vokse. Der bliver ikke mindre, men mere brug for en aktiv kunstpolitik i det mætte massemeddelelssamfund; dermed vokser også kravet om, at grænserne mellem kulturinstitutionernes kunstneriske ledelse og kunstnernes uafhængighed på den ene

side og de bevilgende myndigheders indseende med teaterdrift, billedindkøb, filmstøtte på den anden side klargøres. Det siger sig selv, at staten og kommunerne ikke på forhånd kan forpligte sig til at betale ethvert underskud på teaterdrift og anden kunstnerisk udfoldelse, men det er vigtigt, at vi får en drøftelse af balancen mellem kunst og penge. Når vi ikke frem til detaljerede retningslinjer i dette forhold, vil vi snart have nye Ålborgaffærer.

Det må være et afgørende princip for kulturpolitikken, at støtten gives upåvirket af partipolitiske synspunkter. Konsekvensen må være, at det er de bevilgende myndigheders ret at fastsætte de beløb, der skal være til rådighed for kunsten, og at afgøre, hvem man vil give teaterbevillingerne til. I det øjeblik beløbet er ydet og bevillingen givet, må det — og det gælder principielt samtlige kulturinstitutioner — overlades til mennesker med kunstnerisk indsigt suverænt at lede teatrene og at træffe de æstetiske afgørelser.

Jeg håber på, at den højtærede kulturminister er enig i disse synspunkter. Det burde jo også være gefundenes Fressen for ham nu at komme af med radioråd og programudvalg, så vi endelig får den politisk frigjorte radio. Under samme princip hører i så fald også det helt væsentlige krav om en eller anden form for konkurrence i æteren. Også det politiske tilsynsråd ved det kgl. teater kan vi udmærket undvære, og en mere kunstnerisk acceptabel styreform for teatret er hårdt tiltrængt.

Hvis den fremtidige kulturpolitik ikke skal ende i smålige affærer og i æstetisk smagsdiktatur, må kulturministeren være aktiv og ikke kun kommenterende, en vogter af den kunstneriske uafhængighed og alsidighed og ikke kun rekomandør, selv om det skal indrømmes, at det at lave regler for kunstnerisk virksomhed er omtrent som at fange fluer med hånden. De undslipper næsten altid, og fanger man dem alligevel, knuser man dem.

Der blev knust en i Ålborg. Hvad vil den højtærede kulturminister gøre, for at det ikke skal gentage sig?

Ministeren for kulturelle anliggender (Sølvhøj): Rent principielt består der næppe nogen uoverensstemmelse — sådan har jeg